

Deontologische code voor lokale mandatarissen

Regels voor een zuivere besluitvorming

Algemeen

Deze code doet geen afbreuk aan alle decretale bepalingen.

Artikel 1

De deontologische code van de lokale mandatarissen is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de lokale mandatarissen, en hun eventuele persoonlijke medewerkers, als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking en hun politiek handelen.

De lokale mandatarissen zullen erover waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer of de waardigheid van het mandaat kunnen schaden.

Artikel 2

Bij hun optreden als lokaal mandataris, zowel in als buiten de gemeenteraad, en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen geven de lokale mandatarissen voorrang aan het algemeen belang boven particuliere belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging, en zelfs de schijn daarvan, tegen. Een lokale mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.

Artikel 3

Een lokale mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij/zij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente zaken doet of waarin de gemeente een belang heeft.

De algemeen directeur of een personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, waakt over deze melding en zorgt voor een volledige openheid. Hiermee dient rekening gehouden te worden, ook bij toekomstige dossiers.

Artikel 4

Lokale mandatarissen richten zich tot elkaar en tot de personeelsleden van de gemeente op correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal, en via gelijk welke communicatiedrager.

Artikel 5

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen enkele vorm van cliëntenwerving inhouden.

Artikel 6

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem/haar gegeven of beloofd werden.

Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van corruptie tegengaan.

Een lokale mandataris neemt geen geschenken aan die hem/haar door zijn/haar functie worden aangeboden. Eventueel uitgezonderd zijn de incidentele, kleine attenties (zoals een bloemetje of een fles wijn) waarbij de schijn van corruptie en beïnvloeding minimaal is.

Als geschenken ongewild in het bezit komen van een lokale mandataris, wordt dit door de lokale mandataris gemeld aan de algemeen directeur. De algemeen directeur geeft er een gepaste gemeentelijke bestemming aan.

Artikel 7

Een lokale mandataris accepteert geen persoonlijke geschenken, voordelen of diensten van anderen, die hem/haar uit of door zijn/haar functie worden aangeboden.

Een lokale mandataris accepteert uitnodigingen (lunches, diners, recepties en andere) die door anderen betaald of gefinancierd worden enkel wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- De uitnodiging behoort tot de uitoefening van het raadswerk.
- De aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (protocollaire taken, formele vertegenwoordiging van de gemeente, ...).

Artikel 8

De lokale mandatarissen zullen op eenzelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers zonder onderscheid.

Artikel 9

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandatarissen om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de bevoegde diensten of instanties.

Een lokale mandataris communiceert eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan hij/zij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een lokale mandataris eerlijk over de reden en motieven op basis waarvan de raad als geheel de beslissing genomen heeft.

Artikel 10

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen lokale mandatarissen de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

Artikel 11

De lokale mandatarissen proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de bevoegde diensten van de administratie, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen. Zij zullen steeds de onafhankelijkheid van de diensten en de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en redelijke termijnen respecteren.

Artikel 12

Omdat steeds meer overheidsdiensten en gespecialiseerde diensten een ombudsdienst of klachtendienst hebben ingesteld ter oplossing van conflicten, zullen de lokale mandatarissen de burger in eerste instantie doorverwijzen naar de bevoegde dienst.

Artikel 13

Het is de lokale mandatarissen toegestaan te vragen naar concrete toelichting bij de regelgeving of bij een genomen beslissing, te vragen naar de stand van zaken van een dossier of naar de verantwoording voor het niet beantwoorden van een vraag van een burger, of de aandacht vestigen op specifieke elementen in een dossier.

Artikel 14

Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim en aan de geheimhoudingsplicht, en is steeds gehouden aan een algemene discretieplicht.

Artikel 15

Een lokale mandataris zal niet ingaan op een vraag waarbij een burger beroep doet op voorspraak. Tussenkomen bij selectievoerende instanties zijn dus ook niet toegestaan.

Artikel 16

Aan een poging tot bevoordeling, waarbij een burger door toedoen van een lokale mandataris probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, wordt niet meegewerkt.

Tussenkomen van een lokale mandataris met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Artikel 17

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij een lokale mandataris bewust maar onterecht de indruk wekt dat de goede afloop van een dossier het gevolg is van zijn tussenkomst zijn niet toegestaan.

Artikel 18

Rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit geven aan de dienstverlenende activiteiten van lokale mandatarissen wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, met naam, mandaat en partij van de mandataris, het telefoonnummer en het e-mailadres waarop zij het makkelijkst te bereiken zijn.

Artikel 19

De lokale mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 20

De gemeenteraad ziet erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Artikel 21

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 22

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 23

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij hiervan melding van maken bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Indien het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van de gemeenteraad, die dan meteen doorverwijst naar de deontologische commissie. Hiervoor zal ad hoc een commissie opgericht worden door de voorzitter.

Artikel 24

Wanneer er na vooronderzoek door de commissie een concreet vermoeden bestaat dat een lokale mandataris een regel van de deontologische code heeft overtreden, zal overgegaan worden tot een uitgebreid onderzoek hiernaar.

Artikel 25

Wanneer vaststaat dat er sprake is van overtreding van een regel van de deontologische code, kan dit leiden tot een uitspraak van de gemeenteraad over de betreffende mandataris die de schending heeft begaan.

Artikel 26

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomsten te verhinderen. Wanneer er sprake is van overtreding van de code kan dit leiden tot een uitspraak in de gemeenteraad. Minimaal één keer per bestuursperiode evalueren de fractievoorzitters het gebruik van de code. De voorzitter van de gemeenteraad organiseert daarover een overleg, na consultatie van de agenda's van de voorzitters. Het fractievoorzittersoverleg brengt hierover verslag uit aan de gemeenteraad.

Artikel 27

Een lokale mandataris weet dat zijn tussenkomsten in een dossier door de behandelende ambtenaar toegevoegd worden in het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 28

De lokale mandataris is gebonden aan deze deontologische code. Dit ontnemt hem niet het recht om als burger ten persoonlijke titel zijn rechten uit te oefenen.